

Управляващ орган на Оперативна програма за развитие на
сектор „Рибарство“ /2007 – 2013 г./

ГОДИШЕН ДОКЛАД

за 2010 г.

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕКТОР „РИБАРСТВО“ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОДОБРИЛ:

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА ИАРА и

РЪКОВОДИТЕЛ НА УО
ИВАЙЛО БЕРОВ/

Дата: 29.06.2011 г.

Годишен доклад за изпълнение на Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ на Република България, финансирана от Европейския фонд за рибарство
Програмен период 2007 – 2013 г.

Законодателна база за изготвянето на Годишния доклад: Член 67 от Регламент на Съвета на ЕС № 1198/2006;

Законодателната база за структурата и съдържанието на Годишния доклад: Член 28, параграф 3 и Анекс XIV от Регламент на Европейската комисия № 498/2007 разписващ подробните правила за прилагане на Регламент на Съвета на ЕС № 1198/2006.

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ

Република България

Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ на Република България
Доклад за изпълнението

ССИ № 2007BG14FP0001

Година, за която се докладва: **2010**
Дата, на която се одобрява Годишния доклад от Комитета за наблюдение: **01.07.2011 г.**

2. ОБОБЩЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕКТОР „РИБАРСТВО“ /2007-2013/ ПРЕЗ 2010 Г.

Настоящият годишен доклад за изпълнение на Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ обхваща периода 01.01.2010 - 31.12.2010 г. и представя информация за цялостния напредък в изпълнението на програмата. Докладът е изготвен и се представя от Управляващия орган за разглеждане и одобрение.

В съответствие с Член 254 от Договора за ЕО, Република България получи Нотификация от Генералния секретариат на Европейската комисия, както и Решение на Комисията от 14.12.2007 г. относно одобряване на Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство“ за Програмния период 2007 - 2013 година.

На 11.11.2008 г. официално е открита Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство“.

През 2010 г. са отворени за прием още пет мерки от Оперативната програма, с което към 31.12.2010 г. за прием са отворени следните десет мерки от ОПРСР, с общ бюджет € 90 624 329, 24:

✓ Мярка 1.1. „Постоянно прекратяване на риболовна дейност” от Приоритетна ос 1 „Мерки за приспособяване капацитета на българския риболовен флот” от ОПРСР;

✓ Мярка 1.3. „Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност” от приоритетна ос 1 „Мерки за приспособяване на българския риболовен флот” от ОПРСР;

✓ Мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултурата” от приоритетна ос 2 „Аквакултура, риболов във вътрешни водоеми, преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура” на ОПРСР;

✓ Мярка 2.6. „Инвестиции в преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура” от приоритетна ос 2 „Аквакултура, риболов във вътрешни водоеми, преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура” на ОПРСР;

✓ Мярка 3.1 “Колективни дейности” от приоритетна ос 3 “Мерки от общ интерес” на ОПРСР;

✓ Мярка 3.3. „Инвестиции за реконструкция и модернизация на рибарски пристанища, места за разтоварване и закрити лодкостоянки”;

✓ Мярка 3.4 “Развитие на нови пазари и промоционални кампании” по приоритетна ос 3 “Мерки от общ интерес” на ОПРСР;

✓ Мярка 3.5 “Пилотни проекти” от приоритетна ос 3 “Мерки от общ интерес” на ОПРСР;

✓ Мярка 4.1. „Развитие на рибарските области” от приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области” на ОПРСР;

✓ Мярка 5.1. Техническа помощ от приоритетна ос 5 „Техническа помощ”.

Кумулативен напредък в изпълнението на ОПРСР до 31.12.2010 г.:

- Общ брой регистрирани проекти: **122**
- Общ брой подписани договори/одобрени проекти: **44** (19 подписани договора с частни бенефициенти)
- Общ брой изплатени проекти:
 - Авансови плащания – 2 на стойност 154 223,17 евро
 - Междинни плащания – 1 на стойност 29 590,19 евро
 - Окончателни плащания – 16 на стойност 3 675 217,77 евро
- Общо договорирани средства: **9 509 437 евро (8,91 %)**
- Общо изплатени средства: **3 859 031 евро (3,61%)**

Физически напредък в изпълнението на ОПРСР през 2010 г.:

- Общ брой регистрирани проекти: **56**
- Общ брой подписани договори/одобрени проекти: **25**
- Общ брой изплатени проекти: **13**
- Общо договорирани средства: **6 480 912 евро (6,07 %)**
- Общо изплатени средства: **3 677 839 евро (3,44%)**

В изпълнение на препоръките, дадени от представителите на ЕК на 5-то заседание на Комитета за наблюдение по ОПРСР, проведено на 01.06.2010 г., са предприети следните мерки за финализиране на оценката на съответствие на системите за управление и контрол на ОПРСР:

1. Промяна на одитния орган

С Постановление на Министерския съвет № 131/02.07.2010 г. одитните функции по ОПРСР са прехвърлени от дирекция НКАКРА, Министерство на земеделието и храните към Изпълнителна агенция “Одит на средствата от Европейския съюз” /ИА ОСЕС/. Чрез извършения трансфер е постигнато пълно съответствие на системата с едно от ключовите изисквания на европейското законодателство – осигуряване на функционално независим одитен орган.

2. Ревизия на Оперативната програма съгласно процедурата по чл. 18 от Регламент №1198/2006.

В следствие на извършения трансфер на одитни функции Управляващият орган иницира процедура за ревизия на програмния документ. Съгласно изискванията на Регламент №1198/2006 г. промяната е одобрена от Комитета за наблюдение на ОПРСР чрез процедура за взимане на неприсъствено решение от членовете на Комитета. Впоследствие ревизираната версия на ОПРСР е изпратена на ЕК за одобрение. На 18.10.2010 г. от ЕК е получено писмо за допустимост на Версия № 2 на ОПРСР.

3. Изпълнен одитен ангажимент за извършване на оценка за съответствие на системите за управление и контрол на ОПРСР

След поемането на функциите на Одитен орган ИА ОСЕС стартира изпълнението на одитен ангажимент за оценка на съответствието на основание Заповед № ОС-ОД 194/13.08.2010 г. Одитът е осъществен в периода август – октомври 2010 г.

В рамките на втората оценка на съответствие от ИА ОСЕС е извършен преглед на актуализираното Описание на системите за управление и контрол, във версии от 12.08.2010 г. и съответно окончателна версия от 15.10.2010 г.

4. Резултати от втората оценка за съответствие

В рамките на одитния ангажимент е извършен детайлен преглед на елементите на изградената система и са проследени предприетите мерки от страна на органите по ОПРСР за изпълнение на препоръките на ЕК по първия доклад за оценка на съответствието от 2009 г.

Докладът заедно с издаденото одитно мнение от 01.11.2010 г. и окончателната версия на Описанието на системите за управление и контрол от 15.10.2010 г. са изпратени по официален път на ЕК през електронната система SFC на 02.11.2010 г.

5. Одитно мнение за изградената система за управление и контрол

Докладът за оценка на съответствието съдържа неквалифицирано мнение относно изградената система. От страна на ИА ОСЕС не са установени недостатъци, които да водят до несъответствие на ключов елемент на системата с изискванията на европейското законодателство. По тази причина от ИА ОСЕС не са формулирани препоръки за предприемане на коригиращи действия.

Заклучението на Одитния орган е, че системите за управление и контрол по ОПРСР съответстват на изискванията на европейските регламенти за ЕФР.

През 2010 г. е извършен одит на управлението на Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство” на Република България от страна на Сметна палата на Република България. Всички констатации и препоръки са изпълнени от УО, а именно:

- Да се предприемат незабавни мерки за изготвяне от ОО на доклад за оценка на съответствието на системите за управление и контрол на ОПРСР и за неговото своевременно изпращане на ЕК

Предприети мерки от УО:

Издадените от ИА ОСЕС доклад за оценка на съответствието и одитно мнение от 01.11.2010 г. заедно с окончателната версия на Описанието на системите за управление и контрол от 15.10.2010 г. са изпратени по официален път на ЕК през електронната система SFC на 02.11.2010 г. С писмо от 22.12.2010 г. ЕК прие представените документи за допустими и изрази положително становище относно съответствието на изградените системи за управление и контрол с изискванията на европейските регламенти за ЕФР.

- Да се предприемат действия за осигуряване на функционална независимост на ОО по отношение на УО и СО

Предприети мерки от УО:

С Постановление на Министерския съвет № 131/02.07.2010 г. одитните функции по ОПРСР са прехвърлени от дирекция НКАКРА, Министерство на земеделието и храните към Изпълнителна агенция “Одит на средствата от Европейския съюз” /ИА ОСЕС/.

- Да се ускори процесът на изграждане на връзките между информационните системи Акстър-Попай, ИСАК и ИСУН

Предприети мерки от УО:

Чрез проект по Мярка 5.1. „Техническа помощ” е осъвременена и доразвита съществуващата система за управление на проекти по **ОПРСР „Акстър-Попай”**, в посока поддържане на цялата необходима информация за изпълнението на Оперативната програма и да осигури връзка със системите ИСУН и ИСАК за целите на предотвратяването на двойно финансиране със средства на ЕС, отпускани за осъществяване на проекти по отделните оперативни програми. Системата е доразвита в следните направления:

✓ Разработване на нови модули за обработка на заявления за кандидатстване по 13 мерки, в съответствие с нормативните актове и процедурните наръчници;

✓ Актуализиране на вече изградените модули по 4 мерки в съответствие с извършвани промени в нормативните актове и процедурните наръчници и актуализиране на технологичните карти;

✓ Преминаване към електронен документооборот при обработката на проектните предложения;

✓ Разработване на модул за мониторинг на проектите;

✓ Разработване на модул за регистрация и следене на активи и плащания по тях;

✓ Разширяване на модула за договори и анекси с възможности за отразяване на статуса на изпълнението на договора и за изменение на сумите по договора чрез анекси;

✓ Доразработване на модул „Документи” като дървовидна структура с отделни директории за Сертифициращия орган, Одитния орган и Междинното звено на УО за отдалечен достъп до системата АКСТЪР ПОПАЙ

✓ Права за достъп до проектни досиета по ОПРСР на Сертифициращия орган, Одитния орган и Междинното звено на УО, за целите на осъществяваната от тях дейност.

✓ Разработване на приложения в подсистемата Акстър-Попай за генериране на файлове с основните данни за проектите, съхранявани в системата, и импортирането им в системата ИСУН – Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България, съхраняваща информация за проектите по всички Оперативни програми, изпълнявани в България.

✓ Осигурен е достъп на служители от ОО до Информационните системи на УО, МЗ и СО, на служители от УО до системите на МЗ и СО и на служители от СО до системите на МЗ и УО. Осигуреният достъп позволява използването и консолидирането на информация и контролни процедури за съпоставяне на данните.

✓ Изграден е интерфейс между ИСУН, ИСАК и Акстър-Попай. Интерфейсът е оперативен от края на ноември 2010 г. и предоставя на експертите, работещи по всички програми, финансирани в България със средства на ЕС, основна информация за кандидати, която служи за проверки и превенция на двойното финансиране. Техническото изпълнение на дейностите по изграждане на електронния обмен на данни е реализирано с участието на представители на ИАРА на база утвърдено Описание на изискванията към интерфейса от 26.04.2010 г., подписано между отговорните институции - Министерски съвет, Министерство на земеделието и храните, ИАРА, ДФ "Земеделие", "Информационно обслужване" АД.

- Да се предприемат ефективни действия за постигане на устойчиво решаване на съществуващите нормативни проблеми, които възпрепятстват отварянето на всички мерки за кандидатстване по Програмата

Предприети мерки от УО:

Изготвена е **цялата подзаконова нормативна уредба** за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по всички мерки от Оперативна програма за развитие на сектор "Рибарство" на Република България, финансирана от Европейския фонд за рибарство за периода 2007 - 2013 г.

- Да се финализира процесът, свързан с доизграждане и въвеждане в експлоатация на информационната система Акстър – Попай

Предприети мерки от УО:

Всички съставни елементи на изградената децентрализирана информационна система за нуждите на ОПРСР /Акстър-Попай в УО; ИСАК в МЗ на УО и СО, счетоводните системи CAST в МЗ на УО и Конто в СО/ са въведени в експлоатация и са оперативни.

В периода 06.10-12.10.2010 г. е проведена писмена съгласувателна процедура на КН на ОПРСР, по предложение за **изменение на Програмата, във връзка с първата нотификация на ОПРСР**, в следните три направления:

- отразяване на трансфера на одитните функции по ОПРСР към ИА ОСЕС;
- включване на мярка 2.7. Схема за финансов инженеринг;
- увеличаване на броя на МИРГ от 4 на 6.

През месец декември 2010 г. към ЕК е изпратено **първото заявление за междинно плащане по ОПРСР**, като е преведено първото междинно плащане от ЕК на стойност 3 410 205 евро през 2011 г.

През 2010 г. е финализиран процесът на изготвяне на подзаконовата нормативна уредба за прилагане на всички мерки от Оперативната програма. Изготвени са и процедури за прием и обработка на проекти по всички мерки от Оперативната програма.

Процесът на стартиране прилагането на гаранционна схема приключва със сключеното на **07 декември 2010 г. споразумение за осъществяване на гаранционна дейност по ОПРСР между УО на ОПРСР и Българската банка за развитие.**

На 23 юли 2010 г. е подписано Тристранно споразумение, уреждащо взаимоотношенията между органите, участващи в прилагането на Оперативната програма.

3. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕКТОР «РИБАРСТВО» ЗА 2009 Г. ПО ПРИОРИТЕТНИ ОСИ

3.1. Информация за физическия напредък по Приоритетните оси

ПРИОРИТЕТНА ОС № 1 „МЕРКИ ЗА ПРИСПОСОБЯВАНЕ НА БЪЛГАРСКИЯ РИБОЛОВЕН ФЛОТ”

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Намаляване на риболовното усилие	Постигане	Н/П	0%	0%	0%	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	0%	Н/П	Н/П	0%
	Първоначално положение	Н/П	Н/П	Н/П	0	Н/П	Н/П	Н/П
2. Намаляване на капацитет	Постигане	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

а на флота чрез постоянното прекратяване на риболовни дейности • GT • kW	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	Съгласно приетите консервационни мерки	Н/П	Н/П	Съгласно приетите консервационни мерки
	Първоначално положение	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
3. Степен на модернизация на риболовния флот	Постигане	0	0	1 риболовен кораб	2 риболовни кораба	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	Не по-малко от 50% от риболовните кораби /до 55 риболовни кораби/ Не по-малко от 30% от дребномащабния крайбрежен флот /до 650 риболовни кораби/	Н/П	Н/П	Не по-малко от 70% от риболовните кораби /до 75 риболовни кораби/ Не по-малко от 50% от дребномащабния крайбрежен флот /до 1091 риболовни съда/
	Първоначално положение	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
4. Мощност на сменените двигатели и намаляване на	Постигане	Н/П	0%	0%	0%	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	10% от мощността на подновените двигатели	Н/П	Н/П	20% от мощността на подновените двигатели
	Първоначално	Налична	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

свързаната с тях мощност /по отношение е kW/	положение	мощност: 62924,12 kW						
5. Брой обучени рибари	Постигане	0	0	0	0	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	До 1000 рибари	Н/П	Н/П	До 2000 рибари
	Първоначално положение	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

ПРИОРИТЕТНА ОС № 2 „АКВАКУЛТУРА, РИБОЛОВ ВЪВ ВЪТРЕШНИ ВОДОЕМИ, ПРЕРАБОТКА И МАРКЕТИНГ НА ПРОДУКТИ ОТ РИБОЛОВ И АКВАКУЛТУРА”

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Тонове продукция от аквакултура	Постигане	Н/П	0%	0%	9 830.22 т. * 4.5% (ръст в производството на стопанствата със завършени проекти спрямо 2009 г.)	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	+ 50 %	Н/П	Н/П	+ 80 %
	Първоначално положение	3 143 т.	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
2. Тонове продукция от преработка	Постигане	Н/П	0%	0%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	+ 50 %	Н/П	Н/П	+ 80 %
	Първоначално положение	7 185 т	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

	ачално положение							
3. Тонове разтоварване на риба (от риболов в река Дунав)	Постигане	Н/П	Н/П	Н/П	85.02	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	+ 50 %	Н/П	Н/П	100 %
	Първоначално положение	400 т	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
4. % проекти, щадяща околната среда	Постигане	Н/П	0%	0%	0%	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	+ 10 %	Н/П	Н/П	+ 20 %
	Първоначално положение	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
5. Увеличаване на оборота	Постигане	Н/П	0%	0%	152% (ръст в оборота от производството на стопанствата със завършени проекти спрямо 2009 г.)	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	Производство на аквакултура :+ 30 % Преработка: +10 %	Н/П	Н/П	Производство на аквакултура :+ 50 % Преработка: +20 %
	Първоначално положение	Производство на аквакултура- 2 50000 0 € Преработка- 9 800	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

		000 €						
6. Добавена стойност на зает	Постигане	Н/П	0%	0%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	Производство на аквакултура : + 10 % Преработка: + 10 %	Н/П	Н/П	Производство на аквакултура : + 20 % Преработка: + 20 %
	Първоначално положение	Производство на аквакултура- 500 € Преработка- 4395 €	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
7. Степен на модернизирани на риболовния флот във вътрешните водоеми /река Дунав/	Постигане	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	+ 30 %	Н/П	Н/П	+ 60 %
	Първоначално положение	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

* Данните, използвани като изходни за формиране на индикаторите обхващат тоновете продукция за консумация, подавани към FAO. След 2007 г. статистическите данни, подавани към Евростат включват и всички останали технологични стадии на отглеждане.

ПРИОРИТЕТНА ОС № 4 „УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА РИБАРСКИТЕ ОБЛАСТИ”

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Брой създадени рибарски групи	Постигане	Н/П	Н/П	0	0	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	2	Н/П	Н/П	6
	Първоначално положение	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

	ачално положение							
2. Територия, покрита от рибарски групи	Постигане	Н/П	Н/П	0	0	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	800 км2	Н/П	Н/П	1600 км2
	Първоначално положение	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
3. Население на територията, покрита с рибарски групи	Постигане	Н/П	Н/П	0	0	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	25000	Н/П	Н/П	50000
	Първоначално положение	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
4. Работни места, създадени или поддържани в и извън сектор “Рибарство”	Постигане	Н/П	Н/П	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
	Цел	Н/П	Н/П	Н/П	300	Н/П	Н/П	700
	Първоначално положение	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

3.2. Специфична информация за приоритетните оси и мерки

ПРИОРИТЕТНА ОС № 1 „МЕРКИ ЗА ПРИСПОСОБЯВАНЕ НА БЪЛГАРСКИЯ РИБОЛОВЕН ФЛОТ”

По приоритетна ос 1 „Мерки за приспособяване на българския риболовния флот” общият размер на публичните разходи е € 10 667 961, 07, от които € 8 000 970, 80 финансиране от Европейския фонд за рибарство и € 2 666 990, 27 национално съфинансиране, което представлява 10% от общия бюджет по ОПРСР.

Информация за финансовия напредък по приоритетната ос към 31.12.2010 г.

Приоритетна ос	Общ бюджет на приоритетната ос (€)	Сума сключени договори(€)	Извършени плащания (€)		
			Авансово плащане	Междино плащане	Окончателно плащане
Приоритетна ос 1	10 667 961.07	30 324.38	0.00	0.00	4 906.87

През 2010 г. е сключен един договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 1.3. „Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност” с предмет на инвестицията „Подобряване на селективността чрез закупуване и подмяна на риболовните уреди”.

И двата одобрени проекта по тази мярка за периода 14.12.2007 – 31.12.2010 г. са свързани с подмяна на риболовните уреди.

Слабият интерес към мярка 1.3. се обяснява с факта, че системата за управление и контрол на ОПРСР и подзаконовата нормативна уредба, регулираща реда и условията за кандидатстване по Оперативната програма, са разработени в съответствие с чл. 59, буква а) от Регламент (ЕО) № 1198/2006, съгласно който бенефициентите и проектите, избрани за финансиране, трябва да бъдат в съответствие с критериите, приложими към оперативната програма и да съответстват, за целия период на изпълнение, на приложимите национални разпоредби и разпоредбите на Общността. Основният проблем за потенциалните кандидати по мярка 1.3. представлява изискването на чл. 59, г) от Регламент 1198/2006 бенефициентите и другите организации, включени в изпълнението на операциите, да поддържат или отделна счетоводна система, или подходящ счетоводен код за всички сделки, отнасящи се до операцията, без ущърб на националните счетоводни разпоредби.

Същевременно, независимо от общото лошо състояние на българския риболовен флот, потенциалните бенефициенти по Приоритетна ос 1 не проявяват интерес към предоставените от ОПРСР възможности за модернизиране на техните кораби, дължащо се основно на изискването за съфинансиране на проектите. С изключение на собствениците на големи риболовни кораби, чиито интереси по отношение на Оперативната програма са насочени основно към мярка 1.1. „Постоянно прекратяване на риболовна дейност”, представителите на дребномащабния флот нямат стратегия за подобряване на условията за риболов, който за тях представлява сезонна и допълнителна дейност. Демотивиращо действат и мерките, свързани със опазване на състоянието на рибните ресурси.

С оглед на слабия интерес към мярка 1.3. „Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност” и в отговор на препоръките на Комитета за наблюдение на ОПРСР, **през 2010 г. УО приключи с обнародването на нормативната уредба и изготвянето на процедури за оценка на проектните предложения по другите мерки от Приоритетна ос 1**, с което създаде реалната възможност за тяхното отваряне. В резултат, на 29 декември

2010 г. е **отворена за прием на проектни предложения мярка 1.1. „Постоянно прекратяване на риболовна дейност”**. Поради изразения интерес към тази мярка и в резултат на липсата на такъв към другите мерки от тази Приоритетна ос, УО пристъпи и към реалокиране на финансови средства от тези мерки към мярка 1.1. **Постоянно прекратяване на риболовна дейност”**.

Във връзка с възникналите условия, налагащи допълнителни мерки за съхранение на естествените рибни запаси, и по-конкретно на тези от калкан, през 2010 г. ИАРА изготви **План за приспособяване на риболовното усилие и Национална схема за изваждане от експлоатация на риболовни съдове**, съгласно Разпоредбите на чл. 21 и чл. 22 от Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета от 27 юли 2006 година за Европейския фонд за рибарство. Одобрението на тези два документа от Министъра на земеделието и храните създаде правната предпоставка за отварянето на мярка 1.1. **„Постоянно прекратяване на риболовна дейност”**. Изводите от двата документа показват, че България трябва да предприеме редуциране на 10 % от риболовния капацитет, поради следните причини:

- Сегментът 0-6 метра обхваща риболовни съдове, които извършват риболов в зоната до 500 метра от брега. Въпреки че този сегмент има сравнително нисък дял в уловите на калкан (под 5 %) уловите се реализират в зоната, където калканът извършва своите размножителни миграции и са концентрирани предимно млади и маломерни екземпляри. Прекомерната експлоатация на вида в тази зона оказва негативно въздействие върху възрастовата структура на популацията. От друга страна икономическата ефективност на този сегмент е отрицателна и намаляването на капацитета (респективно и броя риболовни съдове) би спомогнало за нейното повишаване;

- Сегментите 6-12 и 12-18 метра оказват най-съществен натиск върху популацията от калкан пред българския бряг. Редуцирането с 10 % от капацитета в тези сегменти ще позволи подобряване състоянието на биомасата от видовете калкан и трикона.

- Сегментите 18-24 м и 24-40 метра са с ниска икономическа ефективност, те генерират по-голям риск за водната околна среда в резултат от риболовната им дейност. Тази ниска икономическа ефективност прави въздействието върху околната среда на тези сегменти икономически необосновано. Редуцирането с 10 % от капацитета ще увеличи икономическата жизнеспособност на останалата част от корабите в тези сегменти и ще намали влиянието върху екологията на Черно Море.

За 2010 г. изпълнението по мярка 1.3. **„Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност”** е както следва:

Дата на отваряне на мярката	04.12.2008 г.
Допустими кандидати	Собственици на риболовни кораби

Предвидени средства в евро	4 053 825, 21
Регистрирани проектни предложения	0
Одобрени проекти	1
Отхвърлени проекти	0
Подписани договори	1
Размер на договорираната безвъзмездната финансова помощ в евро	6 069,52
Размер на изплатената безвъзмездната финансова помощ в евро	4 906, 87
% Изплатени средства спрямо договорираните	16,18%

Към 31.12.2010 г. по мярка 1.3. са извършени следните плащания:
Окончателни плащания – 1 на стойност 4 906.87 евро

Обнародвани са следните подзаконовни нормативни актове, регламентиращи условията и реда за кандидатстване по мерки от Приоритетна ос № 1:

Наредба № 12 от 21 май 2010 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 1.5. “Социално-икономически компенсации за управлението на флота”, ДВ, бр. 42 от 2010 г.

Наредба № 13 от 21 май 2010 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 1.2. „ Публична помощ за временно прекратяване на риболовни дейности”, ДВ, бр. 43 от 2010 г.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2009 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 1.1. „Публична помощ за постоянно прекратяване на риболовни дейности”, ДВ, бр. 21 от 2010 г.

Към 31.12.2010 г. в Република България се прилага План за приспособяване на риболовното усилие по смисъла на чл. 21 от Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета за Европейския фонд за рибарство. Към края на отчетния период не са постигнати преки резултати от прилагането на Плана, поради отварянето на мярка 1.1. на 29.12.2010 г.

ПРИОРИТЕТНА ОС № 2 „АКВАКУЛТУРА, РИБОЛОВ ВЪВ ВЪТРЕШНИ ВОДОЕМИ, ПЕРЕРАБОТКА И МАРКЕТИНГ НА ПРОДУКТИ ОТ РИБОЛОВ И АКВАКУЛТУРА”

По Приоритетна ос № 2 „Аквакултура, риболов във вътрешни водоеми, преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултурно производство” общият размер на публичните разходи е € 48 005 824, 80, от които € 36 004 368, 60 финансиране от Европейския фонд за рибарство и € 12 001 456, 20 национално съфинансиране, което представлява 45% от общия бюджет по ОПРСР.

Информация за финансовия напредък по приоритетната ос към 31.12.2010 г.

Приоритетна ос	Общ бюджет на приоритетната ос (€)	Сума сключени договори(€)	Извършени плащания (€)		
			Авансово плащане	Междинно плащане	Окончателно плащане
Приоритетна ос 2	48 005 824.80	9 013 457.83	154 223.18	29 590.20	3 482 558.04

По Приоритетна ос № 2 „Аквакултура, риболов във вътрешни водоеми, преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура” за прием на проектни предложения са отворени мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултурата” и мярка 2.6 „Инвестиции в преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура”.

За 2010 г. изпълнението по мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултурата” е както следва:

Дата на отваряне на мярката	04.12.2008 г.
Допустими кандидати	<ul style="list-style-type: none">▪ Физически лица, регистрирани като земеделски производители по реда на Наредба № 3/1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители;▪ Юридически лица или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите.
Предвидени средства в евро	27 843 378

Регистрирани проектни предложения	33
Одобрени проекти	8
Отхвърлени проекти	17 на стойност 6 962 743,98 (€)
Подписани договори	8
Размер на договориранията безвъзмездната финансова помощ в евро	9 013 457.83
% Изплатени средства спрямо договориранията	10,34%

Към 31.12.2010 г. по мярка 2.1. са извършени следните плащания:

Авансови плащания – 2 на стойност 154 223,18 евро

Междинни плащания – 1 на стойност 29 590,20 евро

Окончателни плащания – 3 на стойност 414 806,75 евро

Следните видове инвестиции са предвидени за реализиране по одобрените проекти по **мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултурата“:**

✓ „Изграждане на садково стопанство на язовир „Сивата вода“, община Хасково”

✓ „Изграждане и оборудване на садкова инсталация за интензивно отглеждане на риба в язовир „Крапец”
„Изграждане на ферма за интензивно отглеждане на аквакултури-рециркуляционна система, село Славеево, община Добрич”

✓ „Изграждане на мидена ферма за култивирана черна мида, етап състоящ се от 30 броя “дълги линии”, в района на залива на къмпинг “Каваците”, гр.Созопол, общ. Созопол, обл. Бургас”

✓ „Разширяване на рибовъдна ферма за производство на есетрови видове”

✓ „Изграждане и оборудване на Ферма за аквакултури в плаващи мрежени клетки /садки/ в яз.”Александър Стамболийски” (Садкова инсталация “СПАКАЛ” за суперинтензивно отглеждане на риба)”

✓ „Увеличаване и модернизация на рибопроизводството на ЕТ „НИК 60”

✓ „Система за аериране на пъстървово стопанство “Чудните мостове”

✓ „Изграждане и оборудване на ферма за аквакултури в плаващи мрежени клетки (садки) в яз. „Александър Стамболийски”

Първият одобрен регистриран и одобрен проект по мярка 2.6. „Инвестиции в преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура” предвижда „Разширяване и модернизация на рибопреработвателно предприятие в село Слънчево /Варненска област/ чрез изграждане и оборудване на нова хладилна база и закупуване на специализирана транспортна техника”

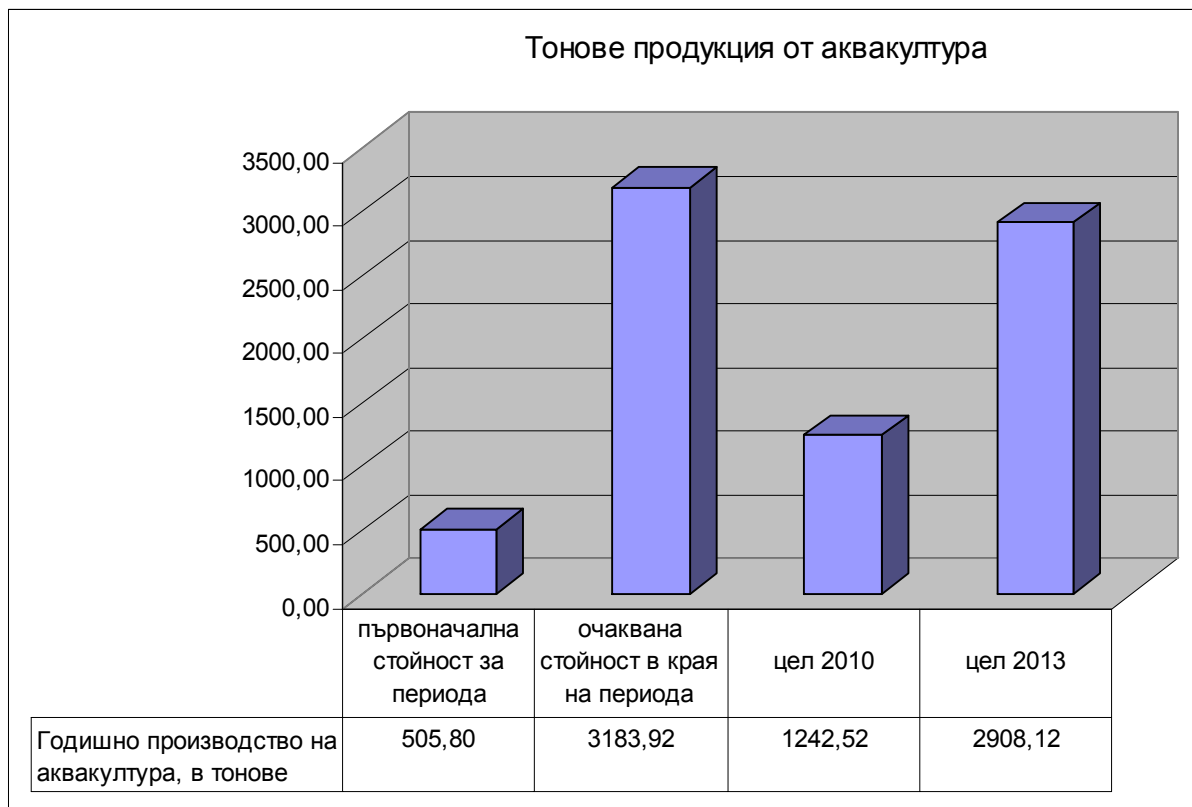
Индикатори за измерване изпълнението на одобрените проекти по мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултурата” през 2010 г.

Индикатор	Описание	първоначална стойност за периода	Очаквана стойност в края на периода	разпределение по пол	цел 2010	цел 2013	
1. Тонове продукция от аквакултура	Годишно производство на Европейска змиорка	0,00	150,00	М	30,00	140,00	
	Годишно производство на Дъгова пъстърва	3,00	30,00	М	5,00	30,00	
	Годишно производство на Европейски сом	0,00	15,75	М	0,00	15,75	
	Годишно производство на Толстолоб	0,00	2,36	М	0,00	2,36	
	Годишно производство на Черноморска мида		22,00	810,00	М	810,00	810,00
			158,00	452,00	М	0,00	452,00
		0,00	192,00	М	62,40	192,00	
	Годишно производство на Шаран	5,92	28,24	М	28,24	28,24	
	Годишно производство Есетра	0,00	20,00	М	0,00	25,32	
	Общо в тонове:	188,92	1700,4	М	935,644	1701,6765	
2. Увеличаване на оборота	Оборот от производство на аквакултура	0 BGL	1 960 500 EUR	М	381 300 BGL	1 779 400 BGL	
		4 563 BGL	210 000 BGL	М	35 000 BGL	210 000 BGL	
		0 BGL	137 970 BGL	М	0 BGL	137 970 BGL	
		0 BGL	712 900 BGL	М	712 900 BGL	712 900 BGL	
		659 000 BGL	2 147 000 BGL	М	0 BGL	2 417 000 BGL	
		0 BGL	653 034 BGL	М	168 480 BGL	653 034 BGL	
		29 600 BGL	141 220 BGL	М	141 220 BGL	141 220 BGL	
0 BGL	1 945 920 BGL	М	260 000 BGL	742 560 BGL			

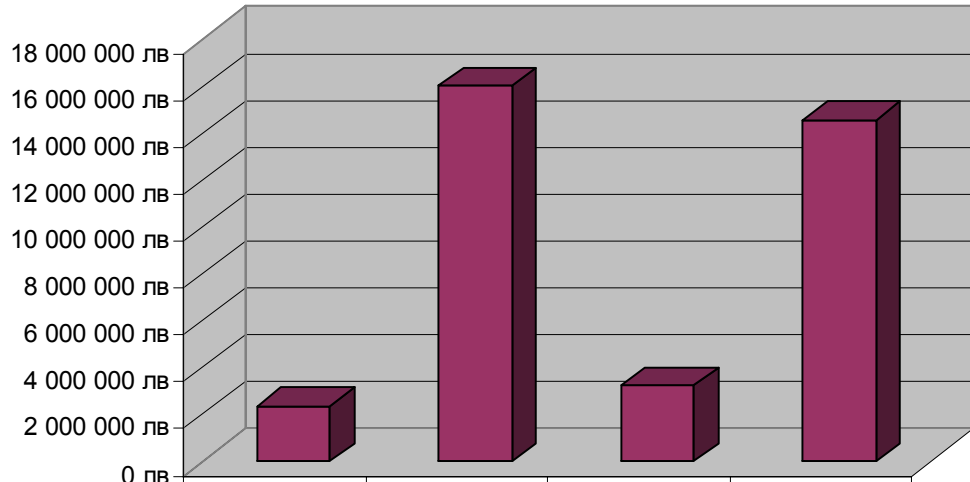
	Общо в лева:	693 163 BGL	7 908 544 BGL	М	1 698 900 BGL	6 794 084 BGL
	Общо в EUR:	€ 354 409	€ 4 043 575		€ 868 634	€ 3 473 760
3. Добавена стойност на зает	Брой заети лица на пълно работно време	5	9		9	12
		2	2		4	4
		1	4		1	5
		1	1		2	2
		19	3		19	22
		1	8		6	9
		1	3		4	4
	Общо бр:	30	40		50	64

* В колона "Очаквана стойност в края на периода" отразени допълнителните работни места, които се очаква да се разкрият до края на инвестицията

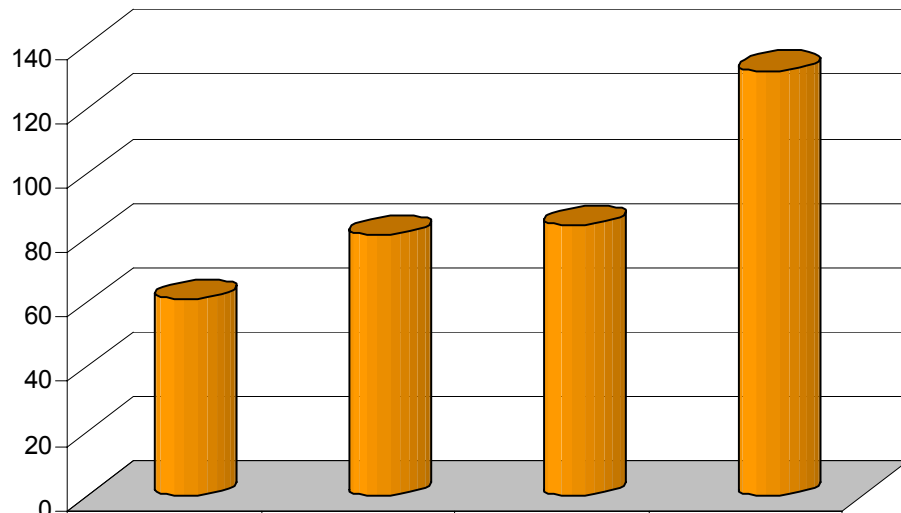

Увеличаване на борота от производство на аквакултура

	първоначална стойност за периода	очаквана стойност в края на	цел 2010	цел 2013
■ Оборот от производство на аквакултура	2 376 021 лв	16 020 048 лв	3 238 758 лв	14 581 538 лв

Брой заети лица на пълно работно време

	първоначална стойност за периода	допълнително открити работни места	цел 2010, общо работни места	цел 2013 общо работни места
■ Брой заети лица на пълно работно време	61	81	84	132

Данните за постигнатите стойности в таблиците по-горе се взимат от посочените от бенефициентите по одобрените проекти по **мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултурата”** (16 на брой) данни в Заявлението за кандидатстване и са индикативни. При приключване изпълнението на проекта в етапа на мониторинг УО ще коригира стойностите с действително постигнатите.

На база средните стойности в таблица 1 „Тонове продукция от аквакултура” бенефициентите очакват чрез проекта си да постигнат петкратен ръст в годишното производство на аквакултура в сравнение с първоначалните стойности към датата на регистриране на Заявлението за кандидатстване. За 16-те одобрени проекти по мярка 2.1. базовата стойност са 505 тона, а стойността в края на изпълнение на проекта – 3183,92 тона. Поради факта, че стандартните производствени програми са дългогодишни, се наблюдава ръст и след края на програмния период през 2013 г.

От одобрените 16 проекта, свързаните с производство на толстолоб, европейска змиорка и европейски сом започват своята дейност при нулеви стойности. Четири проекта комбинират отглеждането на два вида, основно сом с шаран. При видовете пъстърва и черноморска мида се наблюдава най-висока стойност по отношение на годишното производство, съответно 284 тона за пъстърва и 384 тона за черноморска мида.

Стойностите за 2010 г., явяваща се междинна цел, са кумулирани основно на база постигнатите резултати по одобрените през 2009 г. проекти - 935 тона от общо 1242,52 тона. Най-бързи резултати са отчетени при производството на черноморска мида.

От таблица 2 „Увеличаване оборота от производството на аквакултура” става видно, че 11 от бенефициентите по мярка 2.1. са стартирали дейността си именно чрез проектите си по Оперативната програма. При тях са отчетени и нулеви стойности по този индикатор за 2010 г. Планираният общ ръст на оборота при одобрените до края на 2010 г. проекти е седемкратен в сравнение с изходната цел.

Изграждането на ново аквакултурно стопанство изисква значително по-дълъг период на преминаване през цялата регламентирана процедура до реалното стартиране на изграждането на самото стопанство. В тази връзка преобладаващият брой именно на нови стопанства намира своето отражение върху реалните резултати при изпълнението на **мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултурата”**. Следва да се има предвид и че броят на действащите аквакултурни ферми към 2007г. не е голям и в тази връзка не е възможно да се прогнозира значителен брой проекти, при които срокът на тяхното документално и технологично подготвяне да бъде по-кратък.

Посредством 16-те одобрени проекта се очаква към 2013 г. да бъдат открити нови 34 работни места, което представлява двукратен ръст в сравнение с изходното състояние.

На база прилагането на ОПРСР до 31.12.2010 г. в сферата на аквакултурите, се наблюдава тенденция за придържане към очертаните в Оперативната програма приоритети, а именно:

- Увеличаване на годишното производство на продукти от аквакултура;
- Развитие на морската аквакултура;
- Обезпечаване на устойчиво и ускорено развитие на сладководните и морските аквакултури;
- Подобряване на доходността на фирмите, работещи в сектор “аквакултура” чрез интензификация на съществуващата производствена база посредством внедряване на модерни технологии, методи и средства за производство и чрез изграждане на нови интензивни стопанства, включително на садкови ферми, за пълноценно и ефективно ползване на наличния язовирен и друг воден фонд;
- Увеличаване на годишното производство и разшири видовото разнообразие и асортимента на предлаганите на пазара риба и рибни продукти, чрез повишаване дела на ценните и деликатесни видове риба

Идентифицирани проблеми в прилагането на Приоритетната ос

- 70% от договориранията безвъзмездна финансова помощ по мярката са за нови стопанства и фирми, които нямат опит в производството на аквакултури, което представлява проблем от гледна точка на факта, че инвестиции “на зелено” се разглеждат от банките като високо рискови;
 - Липсата на капацитет в банките за оценка на технологичния и пазарен риск на проекти за аквакултури се отразява върху затрудненията в осигуряването на съфинансиране по проектите;
 - Липса на проучвания на пазарите и пазарния потенциал, които да подпомагат оценката на проектите;
 - Проектите не включват достатъчно информация за пазарите и пазарните тенденции;
 - При част от проектите основен източник на информация за пазарния потенциал е доставчикът на оборудване;
 - Малък дял от проектите са за модернизация или разширяване на вече съществуващи стопанства;
 - Консултантските фирми, разработващи проекти са малко и при част от тях има проблеми с качеството (пропуски в документацията, използване на типови проекти)

Липсата на повече проекти по **мярка 2.6 „Инвестиции в преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура”** се обяснява основно с факта, че към 2007 г. всички изисквания на ЕС в областта на ветеринарно-санитарния контрол, качеството и стандартите за безопасност са се прилагали вече в сектора, тъй като рибопереработвателната индустрия е модернизирана в съответствие със стандартите на ЕС с финансовата помощ на предприєдинителната програма на Европейския съюз - САПАРД.

Обнародвани са следните подзаконовни нормативни актове, регламентиращи условията и реда за кандидатстване по мерки от Приоритетна ос № 2:

Наредба № 9 от 21 май 2010 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 2.4 „Мерки, насочени към опазване здравето на животните” по Приоритетна ос 2 „Аквакултура, риболов във вътрешни водоеми, преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура” на ОПРСР, ДВ, бр. 41 от 2010 г.

Наредба № 11 от 21 май 2010 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 2.3. “Мерки за опазване здравето на потребителя”, ДВ, бр. 42 от 2010 г.

Наредба № 14 от 21 май 2010 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 2.2. „Акваекологични мерки”, ДВ, бр. 43 от 2010 г.

Наредба № 23 от 7 септември 2010 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 2.5 “Риболов във вътрешни водоеми” по приоритетна ос 2 “Аквакултура, риболов във вътрешни водоеми, преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура” на ОПРСР /2007-2013/, ДВ, бр. 73 от 2010 г.

ПРИОРИТЕТНА ОС № 3 „МЕРКИ ОТ ОБЩ ИНТЕРЕС”

По Приоритетна ос № 3 „Мерки от общ интерес” общият размер на публичните разходи е € 26 669 902, 67, от които € 20 002 427, 00 финансирани от Европейския фонд за рибарство и € 6 667 475, 67 национално съфинансирани, което представлява 25% от общия бюджет по ОПРСР.

Информация за финансовия напредък по приоритетната ос към 31.12.2010 г.

Приоритетна ос	Общ бюджет на приоритетната ос (€)	Сума сключени договори (€)	Извършени плащания (€)		
			Авансово плащане	Междино плащане	Окончателно плащане
Приоритетна ос 3	26 669 902,67	0	0	0	0

В сравнение с 2009 г., през която по Приоритетна ос № 3 „Мерки от общ интерес” не са отворени за прием на проектни предложения мерки, към 31.12.2010 г. проекти се приемат по следните четири мерки:

- ✓ Мярка 3.1 “Колективни дейности” от приоритетна ос 3 “Мерки от общ интерес” на ОПРСР;
- ✓ Мярка 3.3. „Инвестиции за реконструкция и модернизация на рибарски пристанища, места за разтоварване и закрити лодкостоянки”;
- ✓ Мярка 3.4 “Развитие на нови пазари и промоционални кампании” по приоритетна ос 3 “Мерки от общ интерес” на ОПРСР;
- ✓ Мярка 3.5 “Пилотни проекти” от приоритетна ос 3 “Мерки от общ интерес” на ОПРСР.

Обнародвани са следните подзаконовни нормативни актове, регламентиращи условията и реда за кандидатстване по мерки от Приоритетна ос № 3:

Наредба № 10 от 21 май 2010 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 3.6 „Пренасочване на риболовни кораби към дейности извън риболова” по Приоритетна ос 3 „Мерки от общ интерес” на ОПРСР, ДВ, бр. 41 от 2010 г.

Наредба № 29 от 19 ноември 2010 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 3.3 “Инвестиции за реконструкция и модернизация на рибарски пристанища, места за разтоварване и закрити лодкостоянки” по приоритетна ос 3 “Мерки от общ интерес” на ОПРСР /2007-2013/ ДВ, бр. 95 от 2010 г.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 17 от 2009 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 3.5. „Пилотни проекти” по приоритетна ос 3 „Мерки от общ интерес” на ОПРСР, ДВ, бр. 43 от 2010 г.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба №13 от 2009 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 3.4. „Развитие на нови пазари и промоционални кампании” по приоритетна ос 3 „Мерки от общ интерес” на ОПРСР, ДВ, бр. 44 от 2010 г.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба №16 от 2009 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 3.1. „Колективни дейности” по приоритетна ос 3 „Мерки от общ интерес” на ОПРСР, ДВ, бр. 44 от 2010 г.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба №22 от 2009 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 3.2. „Мерки, предназначени за опазване и развитие на водната фауна и флора” по приоритетна ос 3 „Мерки от общ интерес” на ОПРСР, ДВ, бр. 44 от 2010 г.

Измененията и допълненията на обнародваните през 2009 г. Наредби са извършени в насока на съкращаване на сроковете за оценка на проектните предложения с един месец и увеличаване на авансовото плащане с 10%.

Във връзка с прилагането на мярка 3.3. „Инвестиции за реконструкция и модернизация на рибарски пристанища, места за разтоварване и закрити лодкостоянки” е създадено Държавно предприятие „Рибни ресурси” ЕООД към МЗХ, чиито основни функции са свързани с управление, реконструкция и модернизация на рибарски пристанища, които са публична държавна

собственост. През 2010 г. са предприети мерки за приключване на процедурата по прехвърляне към „Рибни ресурси“ ЕООД на рибарско пристанище "Варна" – кв. Аспарухово и рибарско пристанище „Балчик”.

Слабият интерес към отворените мерки от Приоритетна ос 3 се обяснява основно с факта, че заинтересованите страни не проявяват интерес към мерки, които не са от директен търговски характер, като същевременно са и иновативни за българските условия.

ПРИОРИТЕТНА ОС № 4 „УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА РИБАРСКИТЕ ОБЛАСТИ”

По Приоритетна ос № 4 „Устойчиво развитие на рибарските области” общият размер на публичните разходи е € 16 001 941, 60, от които € 12 001 456, 20 финансиране от Европейския фонд за рибарство и € 4 000 485, 40 национално съфинансиране, което представлява 15% от общия бюджет по ОПРСР.

Информация за финансовия напредък по приоритетната ос към 31.12.2010 г.

Приоритетна ос	Общ бюджет на приоритетната ос (€)	Сума сключени договори(€)	Извършени плащания (€)		
			Авансово плащане	Междино плащане	Окончателно плащане
Приоритетна ос 4	16 001 941.60	0	0	0	0

Към 31.12.2010 г. регистрирани и одобрени от УО са следните Декларации за изразяване на интерес за изграждане на публично-частно партньорство:

- 1. Тутракан, Сливо поле и Главиница, с водещ партньор община Тутракан;**
- 2. Шабла, Каварна и Балчик, с водещ партньор община Шабла;**
- 3. Несебър и Поморие, с водещ партньор община Поморие;**
- 4. Созопол, Приморско и Царево, с водещ партньор община Приморско;**
- 5. Девин, Доспат и Батак, с водещ партньор община Доспат.**

В периода 02.06.-02.12.2010 г. е проведен Етапа на изграждане на капацитет на петте потенциални МИРГ, чиито Декларации за изразяване на интерес за

изграждане на публично-частно партньорство са одобрени. В рамките на този Етап е извършено следното:

- интензивно привличане на партньори и изграждане на МИРГ – ангажирани формално около 100 партньора до момента
- изграждане на работни взаимоотношения между партньорите, мотивиране
- идентифициране на общи приоритети – проведени около 20 фокус групи, над 30 работни срещи, дни на отворените врати и др.;
- проведени учредителни събрания на всички 5 потенциални МИРГ
- Предварителен анализ на вторични информационни източници и формулировка на хипотезите за стратегиите (проучване на данни и документи).
- Публични срещи за информиране на местната общност и вземане на решения относно следващите фази на разработването на стратегията и изграждането на партньорство.
- Предварителни интервюта с основни заинтересовани лица с цел проверка на хипотезите и мобилизиране на помощта.
- Постигане на консенсус. Съвместни преговори и срещи за договаряне на принципите на стратегията, бюджета и окончателния състав на партньорството.

На 02.12.2010 г. е обявено приключването на Етапа на изграждане на капацитет и е публикувана покана за подаване на Заявления за признаване на МИРГ и местни стратегии за развитие. Към тази дата са факт:

- регистрирани пет Заявления за признаване на МИРГ и местни стратегии за развитие;
- изработени първите 5 интегрирани местни стратегии за развитие на рибарски области в България;
- регистрирани 5 юридически лица с нестопанска цел в общественополезна дейност – обединения на местната власт, НПО в сектор Рибарство и извън него и др. заинтересовани лица;
- идентифицираните потенциални МИРГ не прекратяват дейността си, а разширяват обхвата и членовете си.

Очакваните резултати от изработените пет местни стратегии за развитие са:

- Над 250 проекта реализирани проекта
около 50 проекта на общини
около 75 проекта на ЮЛНЦ
около 125 частни проекта
- Създадени приблизително 300 нови работни места в и извън сектор “Рибарство”
- Регистрирани нови фирми в и извън сектор “Рибарство”
- Привлечени външни инвестиции в рибарските области
- Обучени около 500 местни лица

Бюджетът на регистрираните 5 местни стратегии за развитие е както следва:

- 1. Тутракан, Сливо поле и Главиница – 3 600 000 евро;**
- 2. Шабла, Каварна и Балчик – 3 600 000 евро;**
- 3. Несебър и Поморие - – 3 600 000 евро;**
- 4. Созопол, Приморско и Царево – 3 589 850 евро;**
- 5. Девин, Доспат и Батак – 3 595 203.59 евро.**

Националната рибарска мрежа (НРМ) в България е структура, създадена в рамките на Управляващия орган на Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство” – Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури. НРМ е създадена със Заповед №-РД-765/15.06.2010 г. на Изпълнителния директор на ИАРА. Посредством НРМ Управляващият орган на ОПРСР ще подпомага Местните инициативни рибарски групи по Приоритетна ос №4 от Оперативната програма ефективно да допринасят за устойчивото развитие на своите рибарски области. Сътрудничеството между УО и МИРГ изцяло ще се основава на принципа на партньорство, в основата на който е залегнал общият интерес да се подобри качеството на живот в избраните рибарски области и да се подпомогне срещания все-повече предизвикателства сектор „Рибарство” в България.

Дейност на НРМ през 2010 г.:

1. Август 2010 г. – Обучителен семинар “Практически подходи за работата на Местните инициативни рибарски групи”,
2. Проучване, обобщаване и разпространение на добри практики от др. МИРГ и МИГ в ЕС
3. Адаптиране и разпространение на ръководства за дейността на МИРГ
4. Среци с потенциалните МИРГ
5. Участие на потенциалните МИРГ в европейските семинари на МИРГ, организирани от ФАР-НЕТ

В резултат от изпълнението на Приоритетна ос 4 през 2010 г. е стартирал напредъкът в следните определени в ОПРСР приоритети:

- Развитие на рибарските области, разнообразяване на икономическите дейности в тях и създаване на възможности за изпълнението на интегрирани стратегии, както и създаване на алтернативни доходи;
- Идентифициране и развитие човешкия потенциал, който от своя страна да допринесе за местното развитие на рибарските области;
- Насърчаване развитието на благоприятни за околната среда дейности;

- Разнообразяване на икономическите дейности, като се имат предвид възможностите на рибарството;

През 2010 г. е обнародвана и **Наредба № 15 от 21 май 2010 г.** за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 4.1 »Развитие на рибарските области“, подмярка 4.1. А. “Финансова подкрепа за прилагане на местните стратегии за развитие и покриване на текущите разходи на рибарските групи“, ДВ, бр. 40 от 2010 г. В новата Наредба са отразени всички добри практики от другите страни-членки, свързани с прилагането на подобен териториален подход, които УО е придобил в процеса на интензивната комуникация с ЕК и ФАР-НЕТ „Европейска мрежа на рибарските области“.

Идентифицирани проблеми в прилагането на Приоритетната ос

- Наличие на 3 години за одобрение на проекти по местните стратегии за развитие;
- Недостатъчен към момента интерес от частния сектор за участие с проекти;
- Липса на опит от страна на МИРГ за прилагане на процедурите за избор на проекти;
- Неефективно включване на местните общности.

3.3. ФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ /всички финансови данни се изразяват в EUR/.

Цялата територия на Република България попада в цел Сближаване.

	Платени от бенефициентите разходи, включени в Заявленията за плащане, изпратени на Управляващия орган	Съответстващо публично финансиране	Съответстващ принос от ЕФР	Разходи, платени от органа, който отговаря за извършването на плащания на бенефициентите	Ангажирано от управляващия орган участие на ЕФР	Общо плащане, заявено пред Комисията Да се посочи базата за изчисление на приноса на Общността (чл.76, параграф 1 или чл. 76, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета)	Общо плащанията получени от Комисията
Приорит	14 451,38	12 267,37	9 200,53	4 906,95	3 680,21	3 680,21	0,00

етна ос 1							
Приорит етна ос 2	3 848 480,61	3 848 471,41	3 499 913,22	3 536 198,43	3 265 708,49	3 265 708,49	0,00
Приорит етна ос 3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Приорит етна ос 4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Приорит етна ос 5	188 683,33	187 755,75	140 816,81	187 755,74	140 816,81	140 816,81	0,00
Всичко общо:	4 051 618,32	4 048 494,53	3 649 930,56	3 728 861,12	3 410 205,51	3 410 205,51	0,00

3.4. АНАЛИЗ НА КАЧЕСТВОТО

Докато към 31.12.2009 г. регистрираните проекти са били 62, към 31.12.2010 г. те са вече 121, което представлява **два пъти увеличаване на техния брой само за една година.** Само за 2010 г. са регистрирани 56 проектни предложения, което се равнява на общия брой на регистрираните проекти от одобрението на ОПРСР до края на 2009 г. Същата тенденция се наблюдава и при сключените договори: 25 за 2009 г. и 43 до 31.12.2010 г. 2010 г. **Само за 2010 г. броят на сключените договори е еднакъв с общия брой на договорите, сключени в периода 2007-2009 г., т.е. 25.** Четирикратен е ръстът при проектите с окончателно плащане – 18 към края на 2010 г. и 4 за 2009 г. В рамките на второто полугодие на 2010 г. са **завършени и първите 3 инвестиционни проекта по Оперативната програма.** (http://oprsr.government.bg/?page_id=5) Данните за 2009 г. сочат 3,34 % договорирани средства, докато към декември 2010 г. този процент е нараснал до 8,91 %. Разплащанията са съответно 0,19 % за 2009 г. и 3,61 % към май 2011 г. И при двата показателя се **наблюдава трикратен ръст.** Прогнозата е тази тенденция да се запази, с оглед на значително нарастналият брой на одобрените проекти, по които плащанията на безвъзмездна финансова помощ ще бъдат извършвани основно в рамките на следващата календарна година.

Постигнатите резултати са значителни на фона на неразвения пазар на продукти от риболов и аквакултура в България. В тази връзка за отбелязване е фактът, че повечето бенефициенти по **мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултурата”** имат сключени споразумения за пласиране на произведената продукция с лица в и извън страната. Същевременно, значителен остава и броят на кандидат-бенефициентите, които за първи път реализират инвестиции в сектора на аквакултурата и съответно стартират изграждането на нови производствени мощности, което допълнително забавя процеса на подготвяне на проектите и усвояване на финансовия ресурс по мярка 2.1., но допринася за повишаване на конкурентоспособността в рамките на сектора и извън него.

През 2010 г. са **изплатени 95 % от общата стойност на изплатената безвъзмездна финансова помощ за периода 2007 – 2010 г.** За същия период броят на **отворените за прием на проектни предложения мерки се увеличава от 4 на 10,** като Мярка 3.1. „Колективни дейности” и Мярка 3.4.

„Развитие на нови пазари и промоционални кампании” са отворени за прием на проектни предложения по-рано от предварително посочения период.

Анализът на одобрените проекти през 2010 г., основно по **мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултурата”** показва няколко тенденции. Бенефициентите по ОПРСР се ориентират към традиционни за българския пазар видове, които по-лесно гарантират търсене и свързаната с това възвръщаемост на направената инвестиция. Преобладават интензивните стопанства. За планираните производствени програми бенефициентите са осигурили пласмент основно на вътрешния пазар. Във връзка с това се очаква в рамките на следващите години продукцията от тези проекти да бъде реализирана в търговската мрежа, което в дългосрочен план може да създаде условия за намаляване на себестойността на продуктите от риболов и аквакултура и свързаното с това увеличаване на тяхната годишна консумация. По този начин се създават реални условия за преодоляване на направената в ОПРСР констатация по отношение на високите цени на рибата и рибните продукти и тяхното нарастване с всеки изминал месец след приемането на Република България в ЕС.

Сред одобрените за миналата година проекти преобладават по-малките инвестиционни проекти, обвързани с по-кратки срокове за изпълнение на одобрените дейности и съответното по-бързо изплащане на договорената помощ по ОПРСР. Преобладаващият дял е показател за значението на безвъзмездната финансова помощ от Оперативната програма за стимулиране на инвестициите, което е особено важно предвид липсата на дължаща се до голяма степен на липсата на собствени финансови източници и трудностите в сферата на банковото кредитиране. Същевременно, голяма част от ползвателите на финансова помощ от предприемаческия период, основно по линия на програма САПАРД, са подготвили проектни предложения по ОПРСР, някои от които са одобрени. По този начин Оперативната програма предоставя необходимата възможност за продължаване на развитието на фирмите и за устойчивост на подсектор „аквакултура” в България. Това е и ясна индикация за добавената стойност на ЕФР в сектор „Рибарство” в България.

Несигурната икономическа и финансова обстановка намира своето отражение и в малкото на брой значителни инвестиционни предложения. За 2010 г. само един проект е на стойност над 3 милиона лева. Преобладаващият дял на малките проекти се отразява и върху степента на усвояване на средствата по ОПРСР, но същевременно е индикация за планираното поетапно развитие на изградените аквакултурни ферми. В тази връзка, от съществено значение е подсектор „аквакултура” да намери своето място в следващия програмен период. Някои от одобрените проекти представляват именно етап от по-дългосрочен инвестиционен проект, в резултат на което се очаква те да бъдат доразвити с нови проекти в рамките на настоящия програмен период.

Освен традиционните технологии – садки и басейни – в регистрираните проектни предложения присъстват и нови за българските условия технологии, основно в производството на миди, като някои технологии са и патентовани. Към момента преобладаващият дял е на традиционните производствени методи, причина за което е и затруднената икономическа обстановка, която принуждава бенефициентите да търсят сигурна възвръщаемост на направената инвестиция. За да навлязат иновациите в българската аквакултура е необходима по-

благоприятна икономическа обстановка, определен период за подготовка на заинтересованите страни за въвеждане на иновативни технологии, при които възвръщаемостта е по-бавна. Всичко това може да се осъществи основно в следващия програмен период, когато благодарение на постигнатите физически и финансови индикатори в настоящия, ще бъде създадена необходимата база за това.

В резултат на изпълнението на ОПРСР през 2010 г., може да се направи изводът, че с реалното прилагане на Оперативната програма продължава реализирането на следните предварително заложените в нея цели:

➤ **Изпълнение на Цел 1: Да се осигури конкурентоспособност и устойчивост на сектор “Рибарство” и Цел 2: Да се развие пазара на продуктите от риболов и аквакултурно производство:**

За изпълнението на Цел 1 и Цел 2 през 2010 г. УО оцени общо 35 проектни предложения по мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултурата”, мярка 2.6. „Инвестиции в преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура” и мярка 1.3. „Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност”.

▪ Най-голям е броят регистрираните проекти по мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултурата” - 33 от общо 55.

➤ **Изпълнение на Цел 3: Да се подкрепи устойчивото развитие на рибарските области и да се подобри качеството на живот в тях:**

През 2010 г. продължава напредъкът в изпълнението на **Приоритетна ос № 4 «Устойчиво развитие на рибарските области»**, което се подпомага от представители на ФАР-НЕТ „Европейска мрежа на Местните инициативни рибарски групи”, създадена с подкрепата на Европейската Комисия. В резултат на съвместните усилия на УО и ФАР-НЕТ, през 2010 г. приключи успешно процесът по изграждане на всичките пет потенциални МИРГ, към които е отправена покана за подаване на Декларации за изразяване на интерес за изграждане на публично-частно партньорство. Всички идентифицирани дейности свързани с този етап са изпълнени в срок. В резултат Комисията за избор на МИРГ официално потвърждава, че създадените пет юридически лица с нестопанска цел изцяло отговарят на изискванията на европейското и национално законодателство. След направена оценка Комисията одобри в началото на 2011 г. и първите три местни стратегии за развитие, като две стратегии са отхвърлени поради липса на окомплектованост на изискуемите документи.

➤ **Изпълнение на Цел 4: Да се подпомогне изпълнението на Оперативната програма в рамките на Общата политика по рибарството на ЕС:**

Основният акцент по отношение на изпълнението на Цел 4 през 2010 г. е получаването на положителна оценка за съответствие на системите за управление и контрол на ОПРСР.

Същевременно, с цел облекчаване на условията и реда за кандидатстване на бенефициентите и подобряване на качеството на прилагането на Оперативната програма, са ревизирани обнародвани наредби в насока

съкращаване на сроковете за обработка на проектните предложения и увеличаване стойността на авансовото плащане.

Административният капацитет на УО, МЗ на УО и СО е запазен. Прехвърлянето на одитните функции по ОПРСР на ИА ОСЕС елиминира констатираният слаб капацитет в Дирекция НКАКРА, която изпълняваше функциите на Одитен орган до месец юли 2010 г.

От изготвеният Наръчник на най-често допусканите грешки при кандидатстване по ОПРСР става ясно, че такива възникват по отношение на попълването на Заявлението за кандидатстване, като естеството на често срещаните грешки в това отношение показва, че те не се дължат на формата на Заявлението за кандидатстване, а по-скоро на пропуски в попълването на неговите елементи, независимо, че те са задължителни. По някои проекти е налице и липса на окомплектованост при задължително изискуемите документи.

Също така, се наблюдават грешки, изразяващи се в неспазване на регламентираните изисквания по отношение на представените оферти, включително и непредставяне на оферти за всички дейности и активи, за които се кандидатства в Инвестиционното намерение. Представените технологичен и/или технически проект съдържат схема и описание на производствения процес, обосноваващи дейността и разходите, за които се кандидатства, както и показващи капацитета на производството. В представените оферти към проектите са включени активи и дейности, които не са описани в технологичния проект. Установени са и несъответствия между технологичния проект и инвестиционния проект.

Гореописаните примери може да се считат и като случай на недостатъчна подготвеност на консултантите, ангажирани с проектите, резултат от което е и удължаване на срока на оценка на даден проект, дължащо се на повторно издаване на разрешителни, което в процеса на изготвяне на проектното предложение е можело да бъде предотвратено.

Констатираните забавяния в сроковете на оценка на проектните предложения се дължат изключително на установени липси или несъответствия на проектната документация. В дейността си УО се придържа именно към политиката на изискване на допълнителна информация, водеща да удължаване на регламентирания срок, със цел даденият проект да не бъде отхвърлян и повторно регистриран. Независимо от това, и през 2010 г. остава значителен броят на отхвърлените проекти – 17 по мярка 2.1., един по мярка 1.3. и 2 Декларации за изразяване на интерес по мярка 4.1., с обща стойност 13 655 943 лева. За сравнение през 2009 г. те са съответно – 12 по мярка 2.1. и един по мярка 1.3., с обща стойност 8 197 407 лева. 12 от отхвърлените през 2010 г. проекти са регистрирани повторно и три от тях са със сключен договор. Малкият брой на повторно регистрираните проекти със сключен договор, както и преобладаващият брой на отхвърлените проекти е ясна индикация за неподготвеността на кандидат-бенефициентите и избраните от тях лица, подготвящи проектните предложения, да представят проект, отговарящ изцяло на критериите и изискванията за кандидатстване.

До голяма степен именно практиката на изискване на допълнителна информация позволява на кандидат-бенефициентите сами да отстранят

своевременно пропуските по техните проекти и да ги регистрират отново. По този начин през 2010 г. осем проекта, по които е изисквана допълнителна информация, са със сключен договор, без да бъдат отхвърляни, като тази стойност е значително по-висока в сравнение с 2009 г.

В периода юни – декември 2010 г. са извършени съществени подобрения в системата за управление и контрол по ОПРСР, отразяващи стремежа на Управляващия орган и останалите органи на ОПРСР да изпълнят всички препоръки на ЕК относно изградената система с цел успешно приключване на процедурата по оценка на съответствието. В изпълнение на препоръките, дадени от представителите на ЕК на 5-то заседание на Комитета за наблюдение по ОПРСР от 01.06.2010 г., са предприети всички необходими за финализиране на оценката на съответствието мерки (За повече информация, т. 2. от настоящият Доклад **ОБОБЩЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕКТОР „РИБАРСТВО“ /2007-2013/ ПРЕЗ 2010 г.**), с което са изпълнение и всички препоръки на Комитета за наблюдение по ОПРСР. За тази цел УО извърши и актуализиране на Описанието на системите за управление и контрол. Двете актуализирани версии на документа - от 12.08.2010 г. и съответно окончателна версия от 15.10.2010 г., отговарят изцяло на изискванията на европейското законодателство. Липсата на препоръки от страна на ИА ОСЕС за предприемане на коригиращи действия в Докладът за оценка на съответствието на системите за управление и контрол на ОПРСР, както и липсата на установени недостатъци, които да водят до несъответствие на ключов елемент на системата с изискванията на европейското законодателство е индикация, че органите, свързани с прилагането на ОПРСР са изпълнили всички препоръки на ЕК по първия доклад за оценка на съответствието от 2009 г.

При извършване на сравнителен анализ на изпълнението на ОПРСР на база постигнатите резултати от нейното одобрение до 31.12.2010 г. могат да се направят няколко извода:

1. Докато до края на 2009 г. работата е концентрирана основно върху изграждането на нормативната база, регулираща условията и реда за кандидатстване по мерките от ОПРСР, Документът за описание на системата за управление и контрол, Правилници за работа на органите, свързани с прилагането на ОПРСР, изграждане и въвеждане на Подсистемата за регистрация, управление и контрол на европейски проекти „Акстър-Попай”, като задължителни предпоставки за отварянето на мерките за прием на проектни предложения, през 2010 г. се забелязва прогрес в реалното прилагане на ОПРСР, изразяващ се в стойностите на договорените и изплатени проекти, броя на проектите с окончателно плащане, положителната оценка на системите за управление и контрол на ОПРСР от страна на ЕК и свързаното с това искане за първо междинно плащане по Оперативната програма. Липсата на констатирани нередности и финансови корекции по ОПРСР са доказателство за ефективното, законосъобразно и целесъобразно прилагане на Оперативната програма до 31.12.2010 г.

Същевременно, към 31.12.2009 г. не е отбелязан напредък в стойностите на физическите индикатори на ниво проект и приоритетна ос. До края на същата

година не е подадена Заявка за междинно плащане, която е индикация за завършен етап от конкретен проект, чиито разходи са верифицирани. За 2010 г. са завършени първите три инвестиционни проекта по ОПРСР, с което вече има отчетени физически индикатори, на база на тези три проекта.

3.5 Ред и условия за мониторинг

Процесът на мониторинг включва систематично и постоянно събиране, проверка и обработка на информация в рамките на програмния период.

Оперативният мониторинг на Оперативната програма се извършва на 3 нива:

- мониторинг на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
- мониторинг на делегирани функции на междинното звено на Управляващия орган, съгласно ангажиментите по споразумението за делегиране на функции.
- мониторинг на изпълнение на Оперативната програма, извършван от Комитета за наблюдение на Оперативната програма.

Мониторингът на изпълнението на договорите по проектите през 2010 г. е осъществяван чрез извършването на проверки на място. Проверките на място се извършват от отдел „Технически инспекторат“ в Дирекция „Европейски фонд за рибарство“ към УО и отдел „Технически инспекторат“ към ДФЗ-РА.

През 2010 г. са извършени 13 технически проверки на място по одобрение на проектите. Целта на тези проверки е да се проверят фактите, върху които се основават проектните предложения на кандидатите и най-вече, че дейностите по изпълнението на проектните предложения не са стартирали преди подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Извършват се проверки на всички постъпили и предоставени от отдел „Управление на Приоритетните Осигурявания“ /УПО/ Заявления за кандидатстване.

Докато към 31.12.2009 г. не е било възможно извършването на пълния цикъл на нормативно изисквания мониторинг на одобрените проекти от страна на УО, поради първоначална фаза на изпълнение на одобрените проекти, през 2010 г. са извършени три технически междинни проверки по време на изпълнение на проектите, чиято цел е да се проверят фактите, които са посочили кандидатите в заявлението за кандидатстване и на чиято база е одобрен проекта, както и дали инвестицията се изпълнява, съгласно параметрите на договора за подпомагане. Същевременно, приключването на първите три инвестиционни проекта позволява и стартирането на регламентирания мониторинг на изпълнението на одобрените проекти от страна на УО

Съгласно включените в процедурния наръчник на отдел „Програмиране и мониторинг“, Дирекция „Европейски фонд за рибарство“ Процедура за следене на индикаторите за резултатност, заложи в Оперативната програма, УО регулярно

поддържа базата данни на следените индикатори. Прогнозните данни се взимат от одобрените проекти.

В изпълнение на разписаната в Правилника за работа на Дирекция „Европейски фонд за рибарство“ Процедура за мониторинг и контрол по спазване на Споразумение за делегиране на функции по прилагане на Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство“, наДФЗ – Разплащателна агенция, в качеството и на Междинен орган, Управляващият орган осъществява набор от контролни и надзорни процедури, насочени към осигуряване адекватното изпълнение на функциите от страна на Междинното звено, при спазване на приложимата нормативна уредба и постигане на дългосрочните цели на ОПРСР. УО осъществява предварителен, текущ и последващ контрол над делегираните функции, който обхваща административните, финансовите, техническите и физическите аспекти на операциите.

Във връзка с приключването на процедурата по оценка на съответствието на системите за управление и контрол на ОПРСР, през 2010 г. Управляващият орган осъществи предварителен контрол на делегираните функции, който обхваща одобрението на процесите по изграждане, поддържане и актуализиране на системите за финансово управление и контрол от Междинното звено по прилагане на Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство“.

Във връзка с осъществяването на текущ и последващ контрол по изпълнение на делегираните функции по прилагане на Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство“, Междинното звено е предоставило на УО доклади за изпълнение на делегирани функции.

На 01.06.2010 г. е проведено **Петото редовно заседание на Комитета за наблюдение** изпълнението на Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“. Представени за обсъждане са следните документи и изнесени презентации:

Точка 1. Приемане на Дневен ред и одобрение на Протокола от Четвъртото редовно заседание на КН на ОПРСР

Точка 2. Разглеждане и одобряване на Годишния доклад за изпълнението на Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ за 2009 г.

Точка 3. Текущо състояние на изпълнението на ОПРСР по приоритетни оси

Точки 4. Кратко представяне на информация за напредъка по изпълнение на Приоритетна ос № 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“

Точка 5. Ос 4 на ЕФР и ФАРНЕТ. Ситуацията в ЕС и България

Точка 6. Представяне на документа Описание на системите за управление и контрол по ОПРСР, като част от процедурата по Оценка на съответствието

Точка 7. Разни

8. 1. Междинната оценка на ЕФР по Оперативната програма

8.2. Представяне на дискусиите относно Зелената книга за реформиране на Общата политика по рибарство.

Годишният доклад за изпълнението на Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ за 2009 г. е одобрен от членовете на КН на ОПРСР.

На 09.12.2010 г. е проведено *Шестото редовно заседание на Комитета за наблюдение* изпълнението на Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“. Представени за обсъждане са следните документи и изнесени презентации:

Точка 1. Приемане на Дневен ред и одобрение на Протокола от Петото редовно заседание на КН на ОПРСР

Точка 2. Обсъждане на напредъка на изпълнение на Оперативна програма за развитие на сектор «Рибарство» и проследяване изпълнението на целите, заложи в «Плана за действие», приет през юни 2010 г.

Точка 3. Обсъждане на напредъка по прилагане на Приоритетна ос № 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“

Точки 4. Състояние на Оценката за съответствие

Точка 5. Представяне на Гаранционната схема, съгласно Мярка 2.7 от Версия 2 на ОПРСР

Точка 6. Оценка от проектите от банки и/ или други финансови институции

В края на заседанието ЕК отбеляза, че Управляващият орган е постигнал значителен напредък, свършил е голяма по обем работа по отношение подготовката на цялата необходима законодателна база за изпълнение на мерките от ОПРСР и най-накрая Системата за управление и контрол е създадена по един оперативен начин.

От страна на Министерски съвет е изразено задоволство от постигнатия напредък по изпълнението на програмата, като е отправена препоръка през следващата година работата на Управляващия орган и на Междинното звено да бъде насочена към увеличаване на договорените средства и на реално изплатените по Програмата. Двамата важни момента в това отношение са да се направи анализ и на база постигнатите резултати от изтеклата 2010 г. да се открият добри практики и да се анализират резултатите от предстоящата междинна оценка за изпълнение на Оперативната програма.

В изпълнение на чл. 49 от Регламент (ЕО) 1198/2006 на 01.10.2010 г. УО стартира проект „Избор на независим оценител за извършване на Междинна оценка на ОПРСР», финансиран по линия на мярка 5.1. «Техническа помощ».

3.6. Появили се значителни проблеми и предприети мерки за разрешаването им

През 2009 г. са идентифицирани следните проблеми:

1. Забавяне на процедурата за получаване на оценка на съответствие на системите за управление и контрол на ОПРСР

2. Затруднение в осигуряването на регламентирания размер частно съфинансиране по проектите

В отговор на визираните проблеми УО предприе следните дейности през 2010 г.:

- по отношение на т.1. мерките са описани в т.2. от настоящият доклад ***ОБОБЩЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕКТОР „РИБАРСТВО“ /2007-2013/ ПРЕЗ 2010 г.***

- по отношение на т.2. и затрудненията, които бенефициентите срещат в процеса на изпълнение на проектите, те са най-често породени от затруднения в осигуряването на регламентирания размер частно съфинансиране от страна на кандидатите за безвъзмездна финансова помощ, което води до невъзможност част от тях да пристъпят към реализиране на своите проекти.

С оглед подпомагането на кандидатите за безвъзмездна финансова помощ в тази насока, ***УО инициира съвместно с Българска банка за развитие, в рамките на която е създаден Националния гаранционен фонд, създаването на гаранционната схема, която да улесни достъпа до финансиране за малки и средни предприятия /МСП/ от сектор „Рибарство“***, като компенсира липсата на история или достатъчно обезпечение при кандидатстване за кредит, както и да намали риска, поеман от търговските банки в страната, кредитиращи МСП. Със сключеното на 07 декември 2010 г. споразумение за осъществяване на гаранционна дейност по ОПРСР между УО на ОПРСР и Българската банка за развитие е финализиран процесът на стартиране прилагането на гаранционната схема.

В процеса на прилагане на ОПРСР през 2010 г. УО констатира следните проблеми:

1. Нисък процент усвояване на средствата по Оперативната програма и съответното възстановяване на бюджетни задължения към бюджета на Общността при запазване на тази тенденция;
2. Малко на брой регистрирани проекти;
3. Незадоволително качество на проектите;
4. Затруднения в процеса на изпълнение на одобрените проекти.

Предприети мерки от УО в отговор на констатираните проблеми:

През 2010 г. Управляващият орган ревизира девет от подзаконовите нормативни актове, обнародвани през 2009 г. Мотивите за това са основно два - съкращаване на сроковете за оценка на регистрираните проектни предложения с един месец, с което те отново са най-кратки в сравнение с останалите Оперативни програми и увеличаване на процента на авансовото плащане с 10%. И двете мерки са продиктувани изцяло от желанието за ускоряване на процеса на усвояване на средствата от ЕФР и облекчаване на условията за кандидатстване и реализиране на проектите. УО предприе тази инициатива преди ИА ОСЕС да излезе с подобна препоръка при приключване на оценката за съответствие на системите за управление и контрол на ОПРСР. В обнародваните през 2010 г. шест нови Наредби са отразени описаните по-горе разпоредби. УО инициира тези мерки в резултат на комуникацията си със заинтересованите страни. Независимо от това обаче, УО ще продължи своите усилия към изграждане на механизъм за събиране и

периодично разглеждане на мнения и предложения за опростяване на процедурите от бенефициенти, териториалните структури на ИАРА и партньорите.

При извършването на анализ на изпълнението на ОПРСР, следва да се има предвид, че всяка мярка от Оперативната програма се прилага посредством подзаконов нормативен акт, чиито процес на изготвяне и съгласуване е документално регламентиран. Част от този процес представлява и съгласуване на всяка наредба с членовете на Работна група 8 „Рибарство” към МЗХ, в чиито състав влизат представители на заинтересованите страни от сектор „Рибарство”. Наредбата като форма на регламентиране на условията и реда за кандидатстване по ОПРСР е приета през 2008 г. в резултат на координиране с Дирекция „НКАКРА”, в качеството ѝ на Одитен орган на програмата. Съгласно чл. 7а. от Закона за нормативните актове нормативен акт се издава и в случаите, когато трябва да се приемат мерки на национално ниво, необходими за изпълнение и прилагане на актове на Европейския съюз или на международни договори, сключени от Европейските общности. В тази връзка УО следва да спазва това изискване, независимо от регламентираната по-дълга процедура за въвеждане на наредбите в сила и свързаното с това отражение върху забавянето на стартирането на прилагането на ОПРСР и концентрирането на експертния потенциал на УО именно в тази насока.

Затруднение за кандидатите представлява и подготвителната процедура, свързана с изготвянето, придобиването и съгласуването на изискуеми документи, които не са в компетентността на ИАРА. Пример за това е сложната нормативна уредба, регулираща лицензионния режим при изграждането и модернизирването на пристанища и лодкостоянки по мярка 3.3. „Инвестиции за реконструкция и модернизация на рибарски пристанища, места за разтоварване и закрити лодкостоянки”. Поради тази причина независимо от отварянето на мярката на 06.12.2010 г. към днешна дата няма регистриран проект по нея. Визираната нормативна уредба включва изменения на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България. За тази цел УО инициира междуведомствена работна група към Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, която към 31.12.2010 г. не е приключила своята дейност.

Други закони, чиито разпоредби са свързани с процеса на изготвяне на проектната документация по отделните мерки на ОПРСР и които са извън компетенциите на ИАРА са Закона за концесиите, Закона за храните, Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за държавната собственост, Закона за общинската собственост. За да се оптимизира изпълнението на Оперативната програма следва да се направят изменения и допълнения в изброените закони, което пряко ще се отрази върху съкращаването на набора от нормативно изискуемите лицензионни документи и разрешителни и свързаните с това срокове, което може да се постигне посредством координираното и едновременно тяхно издаване от ресорните ведомства. Предприемането на мерки в тази насока съществено ще съкрати и сроковете на подготвяне на проектната документация,

което ще намери отражение основно в две направления – повишаване на интереса към Програмата, респективно по-голям брой проекти на нови бенефициенти и развиване на вече одобрените инвестиции, както и свързаните с това по-висока степен на усвояване на средствата от ОПРСР и намаляването на риска от загуба на тези средства. В тази насока УО ще инициира създаването на междуведомствена работна група, състояща се от компетентните институции, която да анализира възможностите за облекчаване на регулаторния режим и синхронизиране на националното законодателство, свързано с прилагането на ОПРСР. С оглед на обстоятелството, че Република България се намира в своя първи програмен период, подобна необходимост от синхронизиране на националното законодателство, свързано с отделни аспекти от изпълнението на проекти по ОПРСР не е възниквала, като следователно не са и идентифицирани отделните правни режими, които в настоящия момент представляват най-съществена пречка за бързото и ефективно изготвяне и изпълнение на проектите по ОПРСР. При първоначалното изготвяне на подзаконовите нормативни актове, регламентиращи прилагането на Оперативната програма, не е било възможно и предвиждането на последиците от световната икономическа криза и нейното пряко отражение върху значителното ограничаване на финансовите средства.

Със цел да отговори на идентифицираните проблеми по отношение на липсата на значителен интерес към ОПРСР и незадоволителното качество на проектите, през 2010 г. УО проведе перманентна информационна кампания на територията на цялата страна, елемент от която са били и инструкции за попълване на заявленията за кандидатстване и окомплектоване на проектното досие. Повече информация може да се намери в т. **5. ИНФОРМАЦИЯ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ**. Във връзка с това УО изготви и Наръчник с най-често допусканите грешки при кандидатстване по ОПРСР.

Постигнатите до 31.12.2010 г. реални стойности в показателите договорирани и изплатени средства създават опасения за неусвояване на пълния финансов ресурс на Оперативната програма към края на програмния период и непостигане на заложените цели по определени мерки от нея. Предпоставките за това са изброени по-горе в доклада, като при тази констатация следва да се има предвид постигнатият трикратен ръст при договорирани и разплатени средства само за една година и най-вече двукратният ръст при регистрираните проектни предложения, представляващ ясна индикация за зараждането на интерес към ОПРСР.

3.7. Препоръки на Комисията след годишен преглед на Оперативната програма

Препоръки на ЕК от Петото редовно заседание на Комитета за наблюдение – 01.06.2010 г.

- По отношение изпълнението на Оперативната програма – необходимо е да се направи анализ дали всички стартирали процедури отговарят на нуждите на сектора в конкретния момент, кои от тях да бъдат преразгледани или да бъдат ускорени. Посочени са мерките, които биха могли да генерират

разходи до края на годината - това са съответно мярка 1.1., мярка 2.1. и мярка 3.1. Представителите на ЕК препоръчаха на Управляващия орган да концентрира усилията си върху тези мерки, да се предприемат по-практични подходи към бенефициентите.

- Необходимо е да се преразгледат процедурите, с оглед тяхното ускоряване по отношение одобрението на проектите и извършването на разходи.
- Повдигнат е въпроса за ускоряване на процедурата по трансфер на одитните функции по ОПРСР на ИА ОСЕС към Министерство на финансите.

Идентифицирани основни проблеми при прилагането на Приоритетна ос 4 в България:

- **ролята на общините в МИРГ** - Общините трябва да участват в създаването на групата, без да придобиват монопол върху контрола на групата.
- **за да се финансира една група тя трябва да има добри резултати** – МИРГ отговаря за разходването на средствата от бюджета на местната стратегия за развитие, за събирането и оценяването на проектите по нея и в тази връзка Управляващият орган трябва да е сигурен, че структурата на групата гарантира за законосъобразното разпределяне на средствата.
- **проблема за финансовите потоци и управлението им** - Управляващият орган трябва да създаде прозрачна и ефективна система за разплащане в кратки срокове.

От страна на ЕК отново е акцентирано върху постигането на напредък в системите за управление и контрол, като такъв се наблюдава само на равнище Управляващ орган. Отбелязано бе, че Одитния орган да няма капацитет и не може да изпълнява задълженията си съгласно изискванията на европейското законодателство.

Препоръки на ЕК от Шестото редовно заседание на Комитета за наблюдение – 09.12.2010 г.

- ✓ Да се повиши степента на договориране и разплащане на средствата по ОПРСР и фокусиране върху мерките, които генерират разходи.
- ✓ Акцентиране върху приоритетни оси 2 и 4 и комуникационната и информационната стратегия, с цел привличане на повече инвестиции.
- ✓ Разрешаване на проблемите, свързани със собствеността на язовирите и съоръженията и удължаване периода на концесиите.
- ✓ Изграждане на обсерватория на цените на продуктите от риболов и аквакултура.
- ✓ Възлагане на външни изпълнители на част от техническата помощ по Оперативната програма, за по голяма ефективност и прозрачност в различните области.
- ✓ Анализирание на възможностите за оценка на проекти, основно по мярка 2.1., от страна на банки или други специализирани, независими институции.

В заключение, от страна на ЕК е изразено удовлетворение от работата на органите, свързани с прилагането на ОПРСР, като е подчертан постигнатият сериозен напредък по изграждането на системите за управление и контрол на Оперативната програма.

3.8. Повторно платена или повторно използвана помощ – не е приложимо към 31.12.2009 г.

3.9. Значителна промяна по смисъла на чл. 56 от Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета – не е приложимо към 31.12.2009 г.

3.10. Промени в контекста и общите условия за изпълнението на Оперативната програма – не е приложимо към 31.12.2009 г.

4. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ПОМОЩ

За 2010 г. изпълнението по Приоритетна ос № 5 „Техническа помощ” е както следва:

Изплатени проекти: 11 на стойност 187 752, 86 (€).

Изпълнени проекти:

- Разработване на нови и актуализация на изработени процедури за прием и обработка на заявления за кандидатстване и изготвяне на контролни листа за проверка на заявленията за кандидатстване по мерки от ОПРСР;
- Избор на независим оценител за извършване на Междинна оценка на ОПРСР.

▪ **Изплатените средства** по Приоритетна ос № 5 „Техническа помощ” през 2010 г. са 40,32%.

Обнародвана е Наредба № 30 от 11 декември 2010 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на дейностите по приоритетна ос № 5 “Техническа помощ” на ОПРСР /2007-2013/, ДВ, бр. 100 от 2010 г.

5. ИНФОРМАЦИЯ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ

Дейности за информация и популяризиране през 2010 г.

През 2010 г. УО на ОПРСР изготви Комуникационен план за периода 2010 – 2011 г, който е одобрен от Комитета за наблюдение с писмена процедура на 5 май 2010 г.

В съответствие с приетия Комуникационен план през 2010 г. УО проведе *информационни дни* в Габрово, Плевен, Враца, Монтана, Силистра и др. Представители на УО участват и в информационни дни по проект „Провеждане на кампания за популяризирането на структурните инструменти на ЕС в България и осигуряване на информираност и прозрачност във връзка с

усвояването на средствата от ЕС” на Централен информационен офис към Министерски съвет в Благоевград, Видин и Ловеч. Освен това експерти на УО представят мерките на Програмата в рамките на срещи и семинари, организирани от организации партньори – сдружения и асоциации в сектор рибарство и други неправителствени организации.

На всички информационни срещи, организирани от УО, са представяни условията за кандидатстване по отворените мерки от програмата, а също така са проведени практически обучения за попълване на заявление за кандидатстване, изготвяне на инвестиционно намерение. През 2010 г. в информационни срещи участват 780 души, и 95% от участниците са удовлетворени от предоставената информация.

На 28 август 2010 г. е проведена конференция на тема "Практически подходи за работата на Местни инициативни рибарски групи" с участието на представители на потенциалните МИРГ, УО, ФАРНЕТ и Генерална дирекция "Рибарство и морски въпроси" на ЕК. В конференцията участват 30 души, а последвалите публикации в пресата са 18.

През 2010 Интернет страницата на ОПРСР (<http://oprsr.government.bg>) продължи да бъде важно средство за информиране на потенциалните бенефициенти за възможностите за подпомагане и за осигуряване на публичност на приноса на ЕС за финансиране на Програмата. УО непрекъснато разширява кръга на публикуваната информация, като вече са достъпни:

- Актуална информация за Финансово изпълнение на ОПРСР;
- Информация за изпълнени проекти – с представяне на резултатите и снимки;
- Секция за актуална информация - събития, новини, заповеди за нови отворени мерки, нормативни документи, и други.

Подготвя се версия на английски език на интернет страницата на ОПРСР.

Данни за посещаемостта на www.oprsr.government.bg

Показател	1.04.2009 - 31.12.2009 г.	1.01.2010 - 31.12.2010
Общ брой посещения	12,889	31,598
Брой абсолютно уникални посетители	4,886	13,160

Общ брой разгледани страници	61,667	95,720
Средно брой видяни страници	4.78	3.03
Средно време прекарано в сайта	00:04:08	00:03:31
Нови посещения в %	37.05%	40.05%

През 2010 г. общият брой на посещенията на интернет страницата на ОПРСР е с 2.5 пъти в повече в сравнение с 2009 г. С три пъти повече е и броят на абсолютно уникалните посетители през 2010 г. С 34,054 повече са общият брой на разгледаните страници от сайта на ОПРСР. Увеличен е и процентът на новите посещения в сайта.

Намалял е броят на средно разгледаните страници и времето на престой в сайта.

От представените данни може да се направят следните изводи:

Интернет страницата на ОПРСР е с добра посещаемост и с един висок интерес към информацията и съдържанието предвид увеличени брой на посещенията на сайта през 2010 г., както и големия брой на абсолютно уникалните посещения и нови такива.

За едно по-точно насочване на трафика със заинтересовани посетители на сайта е необходимо да се направи оптимизация свързана с по-доброто пласиране на интернет страницата в Google. Това ще снижи броят на посещенията като цяло, но ще доведе до увеличаване на броя на средно видяните страници и времето прекарано в тях. Чрез оптимизацията, ще се увеличи броят на посетителите, които **конкретно** се интересуват от Оперативна програма рибарство.

За повишаване на информираността на потенциалните бенефициенти през 2010 г. са изготвени и отпечатани информационни брошури за част от отворените мерки на Оперативната програма:

- Брошура по мярка 2.5. Риболов във вътрешни водоеми – 2 000 бр.
- Брошура по мярка 2.6. Инвестиции в преработка и маркетинг – 3 000 бр.
- Брошура по мярка 3.1. Колективни дейности – 4 000 бр.
- Брошура по мярка 3.4. Разработване на нови пазари и промоционални кампании – 4 000 бр.
- Брошура по мярка 3.5. Пилотни проекти - 4 000 бр.

През 2010 г. са разпространени 2 500 броя информационни материали, а над 90% от потребителите са удовлетворени от качеството и разбираемостта на информационните материали.

Информация за важните новини, събития и резултати, свързани с

изпълнението на ОПРСР през 2010 г. е предоставяна регулярно на средствата за масово осведомяване. В резултат на това, през 2010 г. общият брой на публикациите/излъчванията в медиите са 415, от които 68 са излъчените интервюта. В сравнение с 2009 г. публикациите свързани с изпълнението на ОПРСР са с 302 повече. По-силното медийно присъствие даде възможност за по-висока познаваемост на Оперативната програма и допринесе за повишаване информираността на потенциалните бенефициенти и обществеността за възможностите за подкрепа по програмата и европейското финансиране.

Таблицата в Раздел 5.2 обобщава основните индикатори за изпълнение на Комуникационния план през 2010 г.

Оценка на резултатите от мерките за информация и популяризиране, проведени до края на 2010 г.

Разработеният от УО и приет Първото редовно заседание на КН през 2008 г. многогодишен Комуникационен план на ОПРСР има три специфични цели:

- Запознаване на потенциалните бенефициенти с възможностите за получаване на финансиране от ОПРСР, с цел те да бъдат поощрени и ефективно подпомогнати при подготовката на проектни предложения;
- Информирание на конкретните бенефициенти за техните отговорности при изпълнението на проекти, включително и за очакваните от тях комуникационни дейности по осигуряване на информация и публичност.
- Осигуряване на информация и публичност сред широката общественост за същността, целите, приоритетите и очакваните резултати на ОПРСР, за ролята на ИАРА и за приноса на Общността в България;

Индикаторите за изпълнение на Комуникационния план през периода 2008-2010 г. са представени таблицата по-долу.

Индикатори на Комуникационния план (2008-2010)

Индикатор	2008	2009	2010	Общо 2008-2010
1. Комуникационни мерки				
1.1. Общ брой публикации/излъчвания в медиите	42	113	415	570
1.2. Брой изнесени публични презентации	8	22	18	48
1.3. Брой инициирани публикации/излъчвания, вкл. платени	7	20	71/30	57
1.4. Брой организирани интервюта	6	5	68	79
1.5. Брой организирани публични събития	4	28	13	45
2. Печатни материали (ръководства, резюмета, книжки, брошури, информационни листовки и др.)				
2.1. Брой изработени печатни материали	0	3 000	13 000	16 000
2.2. Брой разпространени печатни материали	0	2 000	2 500	4 500
2.3. Степен на удовлетвореност от печатните материали		90%	90%	90%
3. Аудио-визуални материали				
3.1. Брой изработени аудио-визуални материали (филми, клипове и др.)	0	1	0	1
3.2. Брой излъчвания на аудио-визуалните материали	0	20		20

Индикатор	2008	2009	2010	Общо 2008- 2010
3.3. Брой изработени аудио-визуални материали (флаш памет, CD и т.н)	0	500		500
4. Промоционални материали				
4.1. Брой изработени промоционални материали	500	200	0	700
5. Събития (форуми, конференции, инфо дни, прес-конференции)				
5.1. Брой събития ¹	4	28	13	45
5.2. Брой поканени/присъствали	247	1 160	780	2 187
5.3. Степен на удовлетвореност на присъствалите	88%	90%	95%	91%
5.4. Брой поканени/присъствали медии	114		58	172
5.5. Брой последвали публикации/излъчвания	121	93	62	276
6. Обучения и семинари с обучителен характер, финансирани от бюджета на комуникационния план				
6.1. Брой обучения и семинари с обучителен характер в страната ¹		6	1	7
6.2. Брой обучения и семинари с обучителен характер в чужбина		2		2
6.3. Брой обучени		50	26	76
6.4. Степен на удовлетвореност на обучените (средна стойност)		90%	98%	94%
7. Писма, официални документи, справки и доклади				
7.1. Брой писма, официални документи, писмена информация, справки, доклади и др.	27	250	768	1 045
7.2. Брой работни срещи, официални посещения и др.	11	34	57	102
8. Разходи				
8.1. Разплатен (усвоен) бюджет за комуникации ² (евро)		148 000	13 498	161 498

Забележки: (2) Не включва без обучения и семинари с обучителен характер. (2) През 2008, 2009 и 2010 г. всички комуникационни дейности са финансирани от бюджета на ИАРА;

Резултати от мерките за информация на потенциални бенефициенти

През периода 2007-2010 г. основният приоритет в комуникационната стратегия е осигуряването на достатъчна информация за възможностите и условията за кандидатстване по Програмата.

В началото на прилагане на Програмата мерките за комуникация целят повишаване на информираността за целите и мерките на Програмата. През 2008 г. УО акцентира върху осигуряване на широко медийно покритие на програмата като са организирани пресконференции и други събития за запознаване на програмата. В организираните през 2008 г. срещи участват представители на над 100 национални, регионални и специализирани медии.

След началото на приема на документи по първите мерки на програмата акцент в работата на УО стана запознаването на потенциалните бенефициенти и техните сдружения с условията и начина на кандидатстване по Програмата. През периода 2009-2010 г. основните комуникационни средства включват информационни срещи за представяне на мерките, персонални срещи за информация и консултация в териториалните офиси на ИАРА, разпространение на информационни материали и интернет комуникации.

Информация за възможностите и условията за кандидатстване се предоставя пряко на бенефициентите в териториалните структури на ИАРА, като в 18 областни града има експерти на УО, отговорни за информиране на потенциалните бенефициенти. В териториалните структури на ИАРА се регистрират между 100 и 600 посещения и запитвания годишно. Освен това УО отговаря писмено на запитвания на бенефициенти, като през периода 2007-2010 г. са изготвени над 1000 писма и справки за Програмата.

През периода 2007-2010 г. са проведени над 90 информационни срещи, за представяне на програмата (информационни дни, публични презентации, форуми, конференции, пресконференции и др.). Издадените и разпространени 4,500 информационни брошури и аудиовизуални материали също помагат условията и реда за кандидатстване по мерките от ОПРСР да достигне до по-голям кръг от потенциални бенефициенти и, включително и тези, които не използват възможностите на интернет.

От началото на прилагане на програмата информация за програмата се публикува на интернет страницата на ИАРА, от м. март 2010 г. на интернет страницата на Оперативната програма. На интернет страницата на Програмата са публикувани всички Наредби за прилагане на мерките, формулярите за кандидатстване и инструкции за попълване. По някои от мерките са публикувани и ръководства за кандидатстване.

Резултатите от Междинната оценка показват, че интернет страницата на Програмата осигурява достъп до достатъчно подробна информация за условията за подпомагане на Програмата. Всички (освен един) интервюирани бенефициенти на Програмата считат, че при подготовката на проекта са намерили ясна и подробна информация за различните видове допустими инвестиции и за критериите за избираемост. Същевременно мнението на бенефициентите и целевите групи е, че все още има недостатъчно информация за прилаганите процедури за разплащане на проектите (проверка на допустимостта на разходите, основания за неодобряване на разходите и др.).

Резултатите на междинната оценка показват, че бенефициентите по Приоритетна ос 1 и 2 на Програмата са ползвали различни комуникационни канали. Повече от половината от тях са ползвали интернет страницата на Програмата, около една трета са разчитали на информация на браншови асоциации и колеги, консултанти, а също и от медиите.

Като цяло потенциалните бенефициенти по Приоритетна ос 1 и 2 имат информация и познават мерките по Програмата и знаят къде могат да се обърнат за получаване на подробна информация. Проблем е достигането до дребните корабособственици и производители на аквакултури, които не търсят активно информация и силно се влияят от мненията и поведението на колеги и познати.

Мерките от Приоритетна Ос 3 имат различни целеви групи, но като цяло междинната оценка показва, че потенциалните бенефициенти имат информация за отворените мерки. Общините (като потенциален бенефициент по мярка 3.3) имат отдели или екипи за подготовка на европейски проекти, следят редовно информацията, публикувана от програмата или се обръщат при необходимост за подкрепа от Териториалните структури на ИАРА. Проблем е недостатъчната информация и осъзнаване на ползите за сектора от прилагането на мерки от общ интерес и примери на добри практики по проекти, прилагани в други страни за

мерките за колективни действия, разкриване на нови пазари и промоционални кампании, пилотни проекти.

По Приоритетна ос 4 УО, с подкрепата на експерти от ФАР-НЕТ, е проведена информационна кампания в целевите рибарски общности, като възможностите и стъпките за разработване на стратегиите за местно развитие са представени на срещи с представители на общини, организации и сдружения на риба, неправителствени организации. Кампанията постига целите за стимулиране интереса за сдружаване и сътрудничество за разработване местни стратегии за развитие.

Резултати от дейностите за популяризиране и информация сред широката общественост

През периода 2007-2010 г. УО изпълнява всички изисквания на прилагания регламент за ЕФР за популяризиране и осигуряване на информация сред широката общественост.

УО редовно провежда дейности за осигуряване на информация пред широката общественост за Оперативната програма. За информиране на началото на прилагане на оперативната програма са проведени информационни събития през м. декември 2008 г., а ежегодно се организират конференции свързани с представяне на постиженията на Програмата. Изпълнението на Програмата е отразено в близо 600 публикации в медиите.

УО поддържа на интернет страницата на Оперативната програма списък на бенефициентите, наименования на операциите и размера на публичното финансиране (http://oprsr.government.bg/?page_id=5). Списъкът се актуализира след подписване на нов договор. Освен това в секцията за новини на интернет страницата на Програмата се публикуват и резюмета на одобрените проекти, постигнати резултати по приключили проекти. Информация за одобрените проекти и приключилите договори редовно се отразява в медиите.

Всички одобрени бенефициенти имат информация за мерките за публичност, които следва да спазват. При проекти надвишаващи 50000 евро бенефициентите задължително поставят видно място информационна табела, съдържаща информация, изграждането на обекта или закупуването на оборудването е осъществено с безвъзмездната финансова помощ на ОПРСР и ЕФР. Процедурите на УО и Междинното звено включват задължителна проверка за спазването на изискванията за публичност.

6. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕТО С ПРАВОТО НА ОБЩНОСТТА

Посредством обнародваните наредби за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативната програма към 2010 г. е приключено транспонирането на европейското законодателство в областта на сектор „Рибарство”.

7. ДОПЪЛВАНЕ С ДРУГИ ИНСТРУМЕНТИ

Реалното изпълнение на ОПРСР към отчетния период е в съответствие с демаркацията. За всички регистрирани проекти е изпълнена регламентираната процедура за наличие на двойно финансиране по други оперативни програми и не са установени случаи на такова.

През 2010 г. е изграден интерфейс между системите ИСУН, ИСАК и Акстър-Попай, което позволява справка за двойно финансиране в ИСУН да обхваща както данните от 7-те оперативни програми в ИСУН, така и данните за кандидатите по ПРСР от системата ИСАК и по ОПРСР от Акстър-Попай. Преминването към напълно електронна проверка значително ускори проверките на заявленията за кандидатстване.